

Positionspapir for fodring af vildt

Ifølge Danmarks Jægerforbunds Natursyn står vi på naturens og vildtets side og vil som grøn organisation arbejde for mest mulig natur og økosystemer i balance og stor biodiversitet. Det indebærer en sund forvaltning af vildtet, når det gælder fodring.

Fodring af vildt har været en del af den danske jagtkultur siden den rationelle vildtpleje påbegyndes i 1800-tallet. Dels for at hæve bæreevnen på arealet, samt dels for at understøtte vildtet i strenge vintre med fødeknaphed.

Fodring af vildt kan have afgørende betydning for enkeltindividets overlevelse i et område, især i forbindelse med udsætning af fjervildt, men kan aldrig opveje ulemperne ved et levested af dårlig kvalitet.

Fodring kan imidlertid også have negativ effekt. Dels hvis det udføres på en uhensigtsmæssig måde eller med uhensigtsmæssige midler, og dels fordi det i mange tilfælde ikke er ønskeligt. Fodring kan påvirke vildtets sundhed og adfærd, medføre tilstandsændringer og tiltrække skadedyr, hvis det udføres uhensigtsmæssigt.

Jagtlovens § 28, regulerer jagt i forbindelse med fodring. Det ikke er tilladt at udfodre vildtet med jagt for øje. For kronvildt gælder særlige regler.

Danmarks Jægerforbunds tilgang og holdninger til fodring¹ af vildt er følgende:

Hjortevildt

Danmarks Jægerforbund er imod fodring af hjortevildt, med mindre særlige forhold taler for dets. Fodring af hjortevildt kan påvirke dets trivsel negativt, især ved brug af koncentrerede letfordøjelige fodermidler som også kan påvirke dyrenes adfærdsmønster². Meget af den nuværende fodringspraksis af det danske hjortevildt, er ikke hensigtsmæssig hverken af hensyn til hjortevildtets trivsel, incitament til at indgå i fælles forvaltning samt jagtens og jægernes omdømme.

Lovgivning om fodring af hjortevildt, omfatter udelukkende kronvildt, som i en årrække ikke har måttet fodres med valset korn eller kraftfoder. Der er ikke restriktioner i forhold til brug af andre fodermidler, ligesom der heller ikke er særlige regler for fodring af de andre danske hjortevildtarter. Dog er der regler om at øvrig fodring af kronvildt, skal ske i en afstand på 130 meter fra skydestiger og -platforme og som udgangspunkt, mindst 130 meter fra anden ejendom. DJ finder, at også de andre hjortevildtsarter skal være omfattet af lovgivningen.

DJ er imod fodring af hjortevildt, men da der ikke findes lovgivning som, forbyder fodring, anses det for hensigtsmæssigt - hvis der alligevel fodres - at man udelukkende anvender følgende fodermidler: hel havre, hel byg og stråfoder og at fodringen foretages så foderet ikke er i direkte kontakt med mineraljorden, og at foderstedet flyttes når hjortevildtets slitage skaber områder med bar jord. I egne hvor hjortevildtet er en jagtlig nøgleart, anbefales det at der sikres aflastningsarealer og -afgrøder i overgangszonerne mellem skov og agerland.

¹ Fodring forstås i dette positionspapir som fodring med udlagt foder.

² Dethlefsen et al 2022. Kronvildt- viden, værdier og værktøjer. Deltagerrapport - projektperioden 2018-2022. Aarhus Universitet, DCE

Markvildt

Fodring af markvildt omfatter fodring af vilde eller udsatte hønefugle. Fodring af udsat vildt er nødvendigt af dyrevelfærdsmæssige, og etiske årsager. Fodring af vilde hønefugle vil kunne medvirke til at hæve bæreevnen på et terræn og sikre bedre kondition for hønerne, forud for æglægning. Dette kan påvirke ynglesuccesen positivt. DJ mener at det skal fortsat være muligt (tilladt) at fodre markvildtet. Fodring skal ske på et bæredygtigt grundlag med det formål at understøtte udviklingen af selvreproducerende bestande. Fodring må ikke ske i et omfang, der på virker økosystemerne og biodiversiteten negativt

Fodring af hønefugle vil kunne tiltrække rotter, som dels vil kunne være et problem for andre vildtarter, men som også vil kunne sprede sygdomme som f.eks. fugleinfluenza.

I forbindelse med fodring af hønefugle i fodertønder, bør disse være afskærmet, for at undgå utilsigtet og uønsket fodring af hjortevildt. Fodertønder som anvendes til fodring af hønefugle bør ikke opstilles på en måde, eller have et udseende som virker skæmmende i terrænet. Fodring på jorden, skal altid forgå på en måde så der ædes op inden for kort tid.

Det er vigtigt, at man tager de forholdsregler som er nødvendige, for at undgå at fodringen af markvildt tiltrækker rotter.

DJ har følgende anbefalinger til fodring af hønefugle:

- Fodring bør ske ud fra et erkendt behov, med et velovervejet formål og med tilstrækkelige ressourcer til at gennemføre den.
- Start med terrænpleje, så vildtets krav til levestedet tilgodeses hele året!
- Foderpladsen bør placeres, så vildtet kan stå skjult når det opholder sig ved foderet.
- Tilpas fodermængden til behovet, så der enten spises op dagligt eller så foderautomaterne aldrig løber tør.
- Placer foderautomater så de står skjult og mal dem i naturlige farver så de ikke skæmmer i landskabet.

Trækvildt

Fodring af trækvildt vil typisk være fodring af trækkende eller udsatte ænder, i søer omfattet af Naturbeskyttelseslovens (NBL) § 3. Der er ikke et egentligt forbud mod fodring i NBL, men der er et forbud mod at lave tilstandsændringer.

I forbindelse med NBL's ikrafttræden i 1992, blev det muligt at fortsætte hidtidig brug, f.eks. fodring og udsætning, hvis det var en lovlig aktivitet, eller udførtes i et lovligt omfang før 1992. Dette skal man selv kunne bevise og dette kan for flere volde vanskeligheder, da det efterhånden er mange år siden loven trådte i kraft.

I 2007 har både SEGES og DMU lavet rapporter om næringsstofbelastningen af udsætning og fodring af ænder hvor især sårbare søer påvirkes negativt af fosfor. Mens det for andre søer ligger inden for et økologisk acceptabelt niveau.

Desværre er der adskillige eksempler på overtrædelse af NBL § 3, hvor jægere har fodret i et omfang, så vandmiljøerne i søerne er ødelagt. Det gælder både i forbindelse med udsætning af ænder, men også ved den fodring som foretages for at skabe et godt andetræk til en sø. Hvis foderet ikke bliver spist op løbende, vil

det øge miljøbelastningen, samtidig med, at det i øvrigt tiltrækker rotter. Fodring af ænder forekommer vidt udbredt i hele landet og er af dyrevelfærdsmæssige årsager nødvendigt i forbindelse med udsætning af gråænder. Fodring til træk er af mere jagtteknisk karakter, end egentlig bestandspleje. Så længe ænderne skydes i luften, er fodring til træk, ikke i konflikt med Jagtlovens § 28.

Fødevarestyrelsen anbefaler at man ikke fodrer ænder i de perioder hvor trusselsniveauet for spredning af fugleinfluenza fra vilde fugle til tamfjerkræ er højt. Dette vil typisk være i løbet af vinteren.

I forbindelse med den splittede indstilling vedr. udsætningsforliget for gråænder, blev bl.a. fodring italesat som en problematik, man er nødt til at forholde sig til. DJ mener at det fortsat skal være muligt (tilladt) at fodre trækvildtet. Fodring skal ske på et bæredygtigt grundlag med det formål at understøtte udviklingen af selvreproducerende bestande. Fodring må ikke ske i et omfang, der på virker økosystemerne og biodiversiteten negativt

DJ har følgende anbefalinger til fodring af ænder:

Når du fodrer ænder, er det vigtigt, at det foregår med mindst mulig påvirkning af miljøet.

- Sørg for at fodre når det er nødvendigt - og ikke kun i jagtsæsonen.
- Benyt kun foder der ikke umiddelbart opløses i vand eller afgiver stoffer til vandmiljøet.
- Ved fodring af ællinger skal fodring foregå på land.
- Brug kun sygdomsfrit fodermateriale og materiale uden uønskede arter som fx flyvehavre.
- Fodring bør kun foregå i robuste miljøer.
- Udlæg kun så meget foder at det ædes inden for en kort periode.
- Driv ikke jagt i nærheden af foderstederne oftere end hver 2-3 uge.

Positionspapiret er godkendt af Danmarks Jægerforbunds hovedbestyrelse

Februar 2025

Positionspapiret revideres

Januar 2027